

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027

Πρόγραμμα	ΚΡΗΤΗ
CCI Προγράμματος	2021EL16FFPR016
Έκδοση Προγράμματος	1.2

Έκδοση Εγγράφου Εξειδίκευσης	1
Αριθμός Πρωτοκόλλου Απόφασης Έγκρισης	ΕΥΔ 1217/18-3-2025

ΜΑΡΤΙΟΣ 2025

Προτεραιότητα 6: Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των Αστικών Κέντρων και της Υπαίθρου

Στόχος Πολιτικής (ΣΠ)	5 - Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης όλων των εδαφικών τύπων και τοπικών πρωτοβουλιών
Ταμείο	ΕΤΠΑ
Ειδικός Στόχος (ΕΣ)	RSO5.2 - Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών (ΕΤΠΑ)

ΣΠ 5 - ΕΣ RSO5.2 - Δράση 5.2.4_οχε_2 - Προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος (ΟΧΕ)

Περιγραφή δράσης

Στην εγκεκριμένη Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) εκτός ΒΑΑ 2021-2027, με τίτλο: «ΟΧΕ Εμβληματικών Διαδρομών Κρήτης / Περιβάλλον και Πολιτισμός» στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 1.3. «Βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και της εμπειρίας των επισκεπτών» περιγράφεται:

- Η αναβάθμιση της εμπειρίας των επισκεπτών στα Μινωικά Ανακτορικά Κέντρα, με έμφαση στην Κνωσό, τη Φαιστό και τα Μάλια.

Περιλαμβάνει παρεμβάσεις προστασίας και ανάδειξης των μνημείων, παρεμβάσεις για τη βελτίωση των υποδομών και την προσβασιμότητα, όπως η δημιουργία νέων διαδρομών για ΑμΕΑ, η αναβάθμιση των κτηρίων υποδοχής και η βελτίωση των υφιστάμενων διαδρόμων επισκεπτών.

Επιπλέον, περιλαμβάνονται έργα σήμανσης και αρχιτεκτονικού φωτισμού για τη βελτίωση της ενημέρωσης και της αισθητικής. Η ολοκλήρωση αυτών των παρεμβάσεων θα συμβάλει στην καλύτερη εξυπηρέτηση των επισκεπτών και την προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής, υποστηρίζοντας παράλληλα την υποψηφιότητα των μνημείων για ένταξη στην UNESCO.

Ενδεικτικά θα χρηματοδοτηθούν έργα:

- Εργασίες προστασίας και ανάδειξης των μνημείων.
- Αναβάθμισης του περιβάλλοντος χώρου της δυτικής εισόδου της Κνωσού (προσβάσεις, διαμορφώσεις, διαδρομές, ευπρεπισμοί κτλ).

- Αναδιάρθρωσης των χρήσεων δυτικά και βόρεια του ανακτόρου της Κνωσού σύμφωνα με μια νέα φιλοσοφία για την βέλτιστη εξυπηρέτηση των επισκεπτών σε συνάφεια με τις λειτουργίες της πόλης του Ηρακλείου και στο πλαίσιο της επικείμενης ένταξης του μνημείου στον κατάλογο της UNESCO.
 - Επέκτασης των διαδρόμων των επισκεπτών με τη δημιουργία νέας διαδρομής για ΑμΕΑ προς το λεγόμενο "θέατρο".
 - Συντήρησης-βελτίωσης υφιστάμενων διαδρόμων και δαπεδοστρώσεων κατά μήκος της πορείας των επισκεπτών και περιμετρικά της κεντρικής αυλής.
 - Αναβάθμισης των κτηρίων υποδοχής και εξυπηρέτησης κοινού.
 - Ανέγερσης νέων κτηρίων εξυπηρέτησης κοινού στο ανάκτορο της Φαιστού (εκδοτήριο-πωλητήριο- χώροι υγιεινής, χώρος Η/Μ εγκαταστάσεων) σε νέα θέση, νέα διαδρομή επισκεπτών και πορεία για ΑμΕΑ, σήμανση / πληροφόρηση, αρχιτεκτονικό φωτισμό, φυτεύσεις. Προβλέπεται επίσης αρχαιολογική παρακολούθηση με αυτεπιστασία.
 - Βελτίωσης των διαδρομών επισκεπτών στο ανάκτορο των Μαλίων, βελτίωση των προσβάσεων για ΑμΕΑ κατά την περιήγηση στο μνημείο , σήμανση - πληροφόρηση.
- Η αποκατάσταση, βελτίωση και ανάδειξη σημαντικών στοιχείων της πολιτιστικής κληρονομιάς

Περιλαμβάνει εργασίες που αφορούν βυζαντινούς και ενετικούς ναούς και φρούρια, με στόχο την αποκατάσταση της δομής, τη συντήρηση των διακοσμητικών στοιχείων και τη βελτίωση του περιβάλλοντος χώρου γύρω από τα μνημεία. Αυτές οι παρεμβάσεις αποσκοπούν στην προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, την ενίσχυση της επισκεψιμότητας και την καλύτερη ενημέρωση των επισκεπτών για την ιστορία και την αξία των τοποθεσιών αυτών.

Ειδικότερα θα χρηματοδοτηθεί η προστασία και ανάδειξη του πολιτισμικού αποθέματος των περιοχών εφαρμογής της ΟΧΕ, κατά τρόπο ανθεκτικό στην κλιματική αλλαγή. Επιδιώκεται: η ενίσχυση/συμπλήρωση και αξιοποίηση της μουσειακής υποδομής, η ανάδειξη/αξιοποίηση και ενοποίηση των μνημειακών συνόλων και αρχαιολογικών χώρων υψηλής επισκεψιμότητας χωρίς αποκλεισμούς, η προστασία των μνημειακών συνόλων από την κλιματική αλλαγή, η ενδυνάμωση του σύγχρονου πολιτισμού, η ανάδειξη ανενεργών ιστορικών και διατηρητέων κτιρίων υπό το πρίσμα των βασικών αξόνων της πολιτικής Bauhaus (sustainability, aesthetics, inclusion).

Στοιχεία δράσης	☐ Κρατική ενίσχυση ☐ Χρηματοδοτικό μέσο ☒ ΟΧΕ
------------------------	---

	☐ ΟΧΕ-ΒΑΑ ☐ ΤΑΠΤΟΚ ☐ Έξυπνη εξειδίκευση ☒ Άλλο: Δημόσια Σύμβαση
Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι	Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☒
Δικαιούχοι δράσης	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, Λοιποί φορείς καθ' αρμοδιότητα

Χρηματοδοτικός πίνακας δράσης

Κατηγορία περιφέρειας*	Ενωσιακή Συνεισφορά σε € (α)	Εθνική Συνεισφορά σε € (β)	Σύνολο $\gamma=(\alpha)+(\beta)$
Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	5.100.000	900.000	6.000.000
% εξειδίκευσης **			1,06 %

*Στην περίπτωση που δεν έχει εφαρμογή η στήλη παραμένει κενή

**Υπολογίζεται το ποσοστό στο σύνολο του π/υ του Προγράμματος

Δείκτες εκρών και αποτελεσμάτων δράσης

Προτεραιότητα	Στόχος Πολιτικής/ Ειδικός Στόχος	Κατηγορία Περιφέρειας	Δράση	π/υ δράσης	Δείκτης		Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης/ αναφοράς ***	Έτος βάσης/ αναφοράς	Ορόσημο (2024) ***	Στόχος (2029) ***	Πεδίο Παρέμβασης (ΠΠ)*		Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή συνεισφορά σε €)**	Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή + εθνική συνεισφορά σε €)**
					ID	Ονομασία						Κωδικός ΠΠ*	Ονομασία ΠΠ**		
6	RSO5.2	Λιγότερο ανεπτυγμένες	5.2.4_oxe_2- Προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος (ΟΧΕ)	6.000.000	RCO77	Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται	πολιτιστικοί και τουριστικοί χώροι				8	166	Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών	5.100.000	6.000.000
					RCR77	Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται	επισκέπτες/ έτος	929.160	2020	-	1.032.400		5.100.000	6.000.000	

* Για την περίπτωση του Προγράμματος Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας (ΠΑΛΥΘ) το πεδίο αφορά τους τύπους παρέμβασης

** Τα πεδία δύναται να μην συμπληρωθούν στην περίπτωση του ΠΑΛΥΘ αν δεν είναι δυνατή η κατανομή του π/υ σε χαμηλότερο επίπεδο από αυτό της δράσης.

*** Οι τιμές αναφέρονται στο σύνολο του προϋπολογισμού της δράσης και όχι στο επιμέρους ποσό που εξειδικεύεται στην παρούσα.

Προτεραιότητα	Στόχος Πολιτικής	Ταμείο	Ειδικός Στόχος	Δράση	Κύριες ομάδες στόχου συμμετεχόντων/ Φορείς	Δείκτες Εκρών	Δείκτες Αποτελεσμάτων
6	5	ΕΤΠΑ	RSO5.2	5.2.4_oxe_2	Κάτοικοι, επισκέπτες της περιοχής εφαρμογής	RCO77	RCR77

Αναμενόμενος χρόνος έκδοσης πρόσκλησης

	Εκτιμώμενος Χρόνος
Συμμόρφωση με την αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης	Ιούνιος 2022
Προγραμματικές δεσμεύσεις	ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ
Εγκριση κριτηρίων επιλογής πράξης	1 ^ο τετράμηνο 2025
Άλλο:	
Εκτιμώμενος χρόνος έκδοσης πρόσκλησης ή προσκλήσεων	1^ο τετράμηνο 2025

